

Daniela Palumbo

LES MALETES D'AUSCHWITZ

Estrella Polar

Daniela Palumbo

Les maletes d'Auschwitz

Il·lustracions de Clara Battello
Traducció de M. Dolors Ventós

Estrella Polar

Estrella Polar
Col·lecció L'Odissea

Text de Daniela Palumbo
Coberta original i il·lustracions de Clara Battello
© 2011, Edizioni Piemme S.p.A., Via Tiziano, 32, 20145 Milà, Itàlia
International Rights © Atlantya, S.p.A.,
Via Leopardi, 8, 20123 Milà, Itàlia
foreignrights@atlantya.it – www.atlantya.com
© d'aquesta edició: 2012, Grup Editorial 62, s.l.u. Estrella Polar,
Peu de la Creu, 4, 08001 Barcelona

Títol original: *Le valigie di Auschwitz*
Traducció de Maria Dolors Ventós

Disseny de col·lecció i coberta: Tamara Sánchez

Primera edició: febrer del 2012

www.estrellapolar.cat
info@estrellapolar.cat

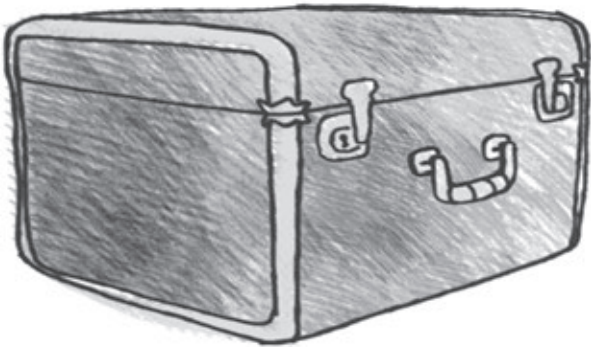
Fotocomposició: Víctor Igual, s.l.
Impressió: Liberdúplex
Dipòsit legal: B. 28-2012
ISBN: 978-84-9932-768-6

Tots els noms, personatges i relats continguts en aquest llibre,
copyright d'Edizioni Piemme S.p.A., són llicència exclusiva
d'Atlantya S.p.A., en la seva versió original. Les seves traduccions
i adaptacions són propietat d'Atlantya S.p.A.

Prohibida qualsevol mena de còpia.

Tots els drets reservats.

*En Carlo
Italia*

El moment màgic

—Au, va, Carlo, vine, que n'arriba un altre. Afa-
nya't!

El tren esbufegava com si estigués cansat. Venia de Nàpols i fins a Milà hi havia gairebé vuitcents quilòmetres. Eren les sis del matí. En Carlo era a l'Estació Central des de dos quarts de sis. El seu pare, l'Antonio, abans treballava de ferroviari i començava el torn a l'alba. Els diumenges, sovint s'enduia el fill als trens. Ara li havien dit que ja no hi podia treballar, però igualment hi anava sovint amb en Carlo. En part per fer content el nen, en part perquè a casa s'avorria. I en part perquè encara no s'ho acabava de creure.

En Carlo tenia passió pels trens. El diumenge no li costava gens llevar-se a primera hora del matí per acompanyar el pare a la feina. En canvi, quan havia d'anar a l'escola, llevar-se d'hora era un tur-

ment. I això que el despertaven més tard que quan acompanyava el pare als trens, però era molt diferent. És clar que això costava de fer-ho entendre als altres, sobretot a la mare.

«Mama, de debò, quan acompanyo el papa, no em sento tan malament», deia en Carlo a la seva mare quan s'impacientava perquè ja l'havia cridat una pila de vegades.

Tenia la son ficada pertot arreu: dins els ulls, dins el cap, a les cames; no se l'espolsava fins que no arribava a l'escola i veia l'Anna, que tenia nou anys i sempre tenia la mirada clavada en ell. Tot-hom deia que estaven promesos. En Carlo s'enrabiava i deia que no era veritat, que ell no li havia demanat de prometre's, i ella tampoc. Però l'Anna hi estava ben decidida. Si algú tocava el tema, ella responia: «A mi, no em faria res prometre-m'hi, però m'ho ha de demanar en Carlo».

Però com que ell era tan tímid, el seu prometatge oficial s'ajornava sempre. A ell, no li hauria sabut gens de greu: l'Anna era simpàtica i li agradava, però els seus ulls eren com uns claus, sentia que els tenia clavats al damunt i no se li desenganxaven ni amb pinces. I això que encara no estaven promesos...

Amb els trens era diferent. Els trens xiulaven, feien un soroll terrible, però no li feien por.

Si al pare li tocava treballar un diumenge, en Carlo es llevava d'hora i l'acompanyava. També l'hauria seguit de nit, però la mare no volia. Deia que, a aquelles hores, els nens havien de dormir.

En Carlo tenia nou anys, ja no era cap nen! I per res del món no hauria renunciat a mirar els trens que entraven a l'estació: aquell era *el* moment màgic, l'instant precís en què el tren s'anunciava amb el soroll dels rails i d'aquell xiulet tan potent. Llavors, l'estació es quedava muda, tot s'aturava: les veus, els crits, les rialles. Tot emmudia. Silenci. En Carlo albirava des de lluny el tren que entrava a l'estació i contemplava com es feia més gran tot de sobte, potent i invencible. Era un instant, una mil·lèsima de segon, però semblava etern. Després, l'espera s'acabava i tot tornava a ser com abans. Però aquell instant era fenomenal, incomparable.

«Au, va, posa't al teu lloc i no molestis», li deia el pare. «Si veus que no te'l volen donar, no hi insisteixis, d'acord?».

«Sí, papa, tranquil, ja ho sé, ja ho sé».

En Carlo sempre s'asseia al fons del sisè vagó. L'hi havia suggerit l'Antonio. «És l'estratègic, Carlo, recorda-te'n. Els passatgers dels primers vagons veuen la sortida a un pas i es posen nerviosos si algú se'ls posa al davant quan baixen, perquè ja

voldrien ser fora. Del sisè vagó i els de més enrere, la sortida és més lluny. La gent surt del tren resignada: saben que hauran de caminar una mica per sortir i, si no tenen pressa per algun motiu concret, s'ho agafen amb calma. Tu espera, que no es noti que estàs ansiós per aturar-los, si no, t'evitaran».

En Carlo esperava que obrissin les portes i després, en veu alta, deia: «Bon dia, senyora, m'ensenya el bitllet, sisplau? Gràcies!». Aquesta frase, l'havia sentit dir un munt de vegades al pare, abans, quan revisava els bitllets dels passatgers del tren.

Repetia sempre la mateixa frase, sense parar. Però no es convertia en una cantilena; cada vegada que sortien de la boca d'en Carlo, aquelles paraules semblaven noves. Perquè hi creia, ell se sentia com un interventor i això li agradava més que cap altra cosa al món. Ni els ulls de l'Anna no tenien el mateix poder.

Els passatgers reaccionaven de maneres diferents. Uns somreien sense donar-li gaire importància, uns altres el miraven de reüll i passaven de llarg; n'hi havia que li allargaven el bitllet sense somriure i n'hi havia que l'hi allargaven amb una carícia. N'hi havia que anaven tan distrets que es pensaven que el nen els demanava una almoïna i, amb el bitllet, li donaven diners. Llavors, en Carlo els anava al darrere corrent i els tornava, costés el

que costés. Ordres del pare. Ja abans, el seu pare no volia que acceptés diners, no era per això que se l'emportava. Imagineu-vos ara! Serien capaços de denunciar-lo! No podien córrer riscos. Ja no.

Quan la sortida ja havia engolit l'últim passatger, en Carlo, tot satisfet, comptava el botí de la jornada. Havia arribat a recollir fins a cinquanta bitllets. En cadascun d'ells escrivia la data del dia amb la ploma.

Quan arribava a casa, els guardava al seu calaix dels bitllets. Ningú no hi podia ficar el nas. Una vegada, la mare n'havia vist uns que sobresortien del calaix, que era ple a vessar, i el va obrir. Uns bitllets li van caure a terra, i ella, enrabiada per aquell desordre, en va llençar uns quants.

Aquell dia en Carlo no va menjar, es va tancar a la seva habitació i s'hi va quedar tancat dos dies. Plorava. El pare, l'Antonio, també li feia morros a la dona.

El tercer dia, la mare va anar a l'habitació d'en Carlo i li va dir: «Perdona'm. No tornaré a tocar aquest calaix. Però l'has de tenir endreçat. Empesca't una manera de conservar els teus bitllets sense que me'ls trobi escampats pertot arreu. Desa'ls en un altre lloc, no me'ls vull trobar voleiant per tota la casa. Et prometo que no tornarà a passar si els tens ben endreçats».

Li va semblar just. Van fer les paus. I en Carlo va desar els bitllets en dos calaixos.

—Quants n’has recollit, avui? —li va preguntar l’Antonio aquell dia.

—Quaranta-vuit, papa. Tots els passatgers estan en regla, ens en podem anar. A casa, hi posaré la data d’avui: 15 d’octubre de 1938.

Quan tornaven cap a casa el nen va dir al seu pare:

—Papa, encara no m’has explicat per què no et deixen anar a treballar. En sabies molt, tothom et donava els bitllets. Et feien cas de seguida, no com a mi...

L’hi havia preguntat més d’una vegada i sempre havia obtingut la mateixa resposta.

—Ja t’ho explicaré algun dia. És difícil que ho entengui un nen de nou anys.